

Wymagania edukacyjne dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim z przedmiotu
Edukacja dla bezpieczeństwa - klasa I szkoły branżowej

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
1. Lekcja organizacyjna	Uczeń: - zna zasady pracy na zajęciach oraz kryteria oceniania (PZO).	Uczeń: - zna zasady pracy na zajęciach oraz kryteria oceniania (PZO).	Uczeń: - zna zasady pracy na zajęciach oraz kryteria oceniania (PZO).	Uczeń: - zna zasady pracy na zajęciach oraz kryteria oceniania (PZO).	Uczeń: - zna zasady pracy na zajęciach oraz kryteria oceniania (PZO).
Dział 1. Bezpieczeństwo państwa					

1.1. Polityczne i militarne warunki państwa	Uczeń: - wskazuje czynniki zagrażające bezpieczeństwu państwa, - rozróżnia zagrożenia czasu pokoju i czasu wojny.	Uczeń: - rozumie pojęcia: <i>politycznej militarne warunki bezpieczeństwa</i>, - zna i wymienia zadania parlamentu, prezydenta, rady ministrów w dziedzinie obronności.	Uczeń: - rozumie istotę problemu bezpieczeństwa, - zna i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa,	Uczeń: - wskazuje i omawia poszczególne ogniwa systemu obronności Rzeczypospolitej Polskiej,	Uczeń: - wymienia zdania poszczególnych ogniw wchodzących w skład podsystemu pozamilitarnego.
1.2. Zarządzanie kryzysowe	Uczeń: - rozróżnia zagrożenia czasu	Uczeń: - orientuje się w podstawowych	Uczeń: - wyjaśnia i omawia stany nadzwyczajne:	Uczeń: - wymień etapy zarządzania	Uczeń: - przygotowuje informacje
	pokoju,	zasadach zarządzania kryzysowego i rozumie jego istotę.	(stan wojenny, stan wyjątkowy, stan klęski żywiołowej).	kryzysowego	dotyczące stanów nadzwyczajnych ogłoszonych w Polsce w XX wieku.

1.3. Siły Zbrojne RP. Formacje służb mundurowych	Uczeń: - potrafi wyjaśnić, czym są Siły Zbrojne i jakie są ich zadania.	Uczeń: - omawia zadania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, - wie, kto kieruje Siłami Zbrojnymi w czasie pokoju i w czasie wojny.	Uczeń: - omawia zadania, struktury oraz przykładowe uzbrojenie i wyposażenie SZ RP,	Uczeń: - zna i określa zakres działania wybranych stowarzyszeń i organizacji, takich jak: Liga Obrony Kraju, Polski Czerwony Krzyż,	Uczeń: - przygotowuje prezentację dotyczącą uzbrojenia i wyposażenia wszystkich rodzajów Sił Zbrojnych RP.
1.4. Powinności obronne obywateli	Uczeń: - wymienia powinności obronne obywateli.	Uczeń: - omawia obowiązki obywatela wobec ojczyzny.	Uczeń: - wymienia i omawia powinności obronne obywateli RP.	Uczeń: - wymienia i omawia zadania obronne, które można realizować w czasie pokoju.	Uczeń: - zna zakres działania wojskowych komend ubezpieczeń.
Dział 2. Ochrona ludności i obrona cywilna					
2.1. Międzynarodowe Prawo Humanitarne	Uczeń: - wyjaśnia podstawowe zasady Międzynarodowego	Uczeń: - wie, czym jest umowa międzynarodowa,	Uczeń: - omawia założenia Konwencji Genewskiej,	Uczeń: - uzasadnia konieczność utworzenia	Uczeń: - zapoznaje się z wybranym przez siebie tekstem MPH

Prawa
Humanitarne.

Międzynarodowego
Prawa
Humanitarne. i go prezentuje.

2.2. Ochrona ludności	Uczeń: - wymienia zadania Państwowej Straży Pożarnej.	Uczeń: - wyjaśnia rolę i zasady funkcjonowania KSRG, Państwowej Straży Pożarnej oraz Państwowego Ratownictwa Medycznego.	Uczeń: - wymienia i charakteryzuje ochotnicze służby oraz podmioty ratownicze, takie jak: OSP, GOPR, TOPR, WOPR.	Uczeń: - wyjaśnia, w jakim celu został powołany system PRM.	Uczeń: - przygotowuje materiały dotyczące historii OSP, TOPR, GOPR, WOPR.
2.3. Obrona cywilna. Alarmowanie i informowanie ludności	Uczeń: - przedstawia zadania Obrony Cywilnej, - wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia, - rozpoznaje sygnały alarmowe,	Uczeń: - zna rodzaje alarmów i komunikatów ostrzegawczych, - omawia zadania Obrony Cywilnej, - omawia sposoby ogłaszania i odwoływania alarmów.	Uczeń: - omawia zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu, - przedstawia procedury postępowania po ogłoszeniu zagrożeń.	Uczeń: - wie, że sprawne działanie systemu alarmowania informowania przeciwdziała panice.	Uczeń: - przygotowuje prezentację multimedialną przedstawiającą system ostrzegania przed zagrożeniami.
2.4. Ewakuacja	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

ludności, środków materialowych oraz zwierząt	- potrafi odpowiednio zachować się w czasie ewakuacji, - zna pojęcie: <i>samoewakuacja</i>,	- wymienia rodzaje ewakuacji, - zna i omawia zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu ewakuacji,	- wyjaśnia, na czym, polega ewakuacja I, II i III stopnia, - opracowuje listę rzeczy, które należy zabrać w przypadku ewakuacji, - omawia czynności, które należy wykonać po ogłoszeniu ewakuacji,	- omawia zadania władz lokalnych oraz odpowiednich służb podczas ewakuacji,	- przygotowuje plan ewakuacji budynku szkoły.
Dział.3 Zagrożenia czasu pokoju. Działania ratownicze w sytuacjach zagrożeń					

3.1. Pożary	Uczeń: - zna źródła powstawania pożarów, - wie, jak zachować się podczas pożaru, - zna numery alarmowe do poszczególnych służb ratunkowych,	Uczeń: - charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, w szkole i w najbliższej okolicy, - potrafi właściwie powiadomić służby ratunkowe o pożarze,	Uczeń: - wymienia elementy trójkąta spalania, - zna i omawia wybrane znaki przeciwpożarowe, - wymienia rodzaje i zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego,	Uczeń: - wymienia sposoby zapobiegania pożarom, - omawia zasady właściwego reagowania podczas pożaru, - wymienia podręczny sprzęt gaśniczy.	Uczeń: - przygotowuje pełną listę służb i instytucji w okolicy, do których można zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia, - omawia sposoby przeciwdziałania panice.
--------------------	---	---	--	---	--

3.2. Wypadki komunikacyjne	Uczeń: - wymienia najczęstsze przyczyny wypadków komunikacyjnych, - zna sposób zabezpieczenia miejsca zdarzenia,	Uczeń: - wyjaśnia różnicę pomiędzy kolizją a wypadkiem, - wie, w jaki sposób zapewnić bezpieczeństwo ratownikowi, poszkodowanemu i świadkom zdarzenia.	Uczeń: - potrafi omówić sytuacje wymagające ewakuacji z pojazdu, - potrafi zademonstrować technikę ewakuacji z pojazdu,	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie tunelu ratowniczego, - wymienia sytuacje, w których dochodzi do uszkodzenia kręgosłupa.	Uczeń: - przygotowuje zestawienie wypadków i kolizji mających miejsce w poprzednim roku w jego miejscowości lub województwie.
3.3. Zagrożenia związane ze zjawiskami atmosferycznymi	Uczeń: - wymienia źródła zagrożeń w najbliższym otoczeniu, - wie, jak należy chronić się przed działaniem niskiej i wysokiej temperatury,	Uczeń: - wie, jakie zagrożenia związane ze zjawiskami pogodowymi występują na terenie naszego kraju, - zna procedury postępowania w czasie burzy i wichury, w	Uczeń: - potrafi udzielić pomocy osobie, która uległa wyiębieniu, - wymienia i charakteryzuje źródła zagrożeń w najbliższym otoczeniu, - przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i	Uczeń: - podaje przykłady zagrożeń, które wystąpiły w Polsce w ostatnich latach,	Uczeń: - przygotowuje prezentację przedstawiającą procedury postępowania w czasie zagrożeń naturalnych.

		czasie zagrożenia powodziowego i powodzi,	życia podczas powodzi lub innych klęsk żywiolowych,		
3.4. Zagrożenia techniczne	Uczeń: - wymienia przykłady zagrożeń technicznych, -wie, jak postępować w sytuacji wystąpienia katastrofy technicznej,	Uczeń: - omawia procedury postępowania w przypadku katastrofy budowlanej i komunikacyjnej, - przedstawia zasady działania w sytuacji wycieku gazu z instalacji w budynku mieszkalnym.	Uczeń: - wyjaśnia, jak należy się zachować w sytuacji odnalezienia niewypału lub niewybuchu,	Uczeń: - omawia przyczyny powstawania zagrożeń technicznych, - wymienia i charakteryzuje źródła zagrożeń w swoim najbliższym otoczeniu,	Uczeń: - przygotowuje mini poradnik dotyczący postępowania w sytuacji różnorodnych zagrożeń.

3.5. Zagrożenia chemiczne i radiacyjne	Uczeń: - wymienia zastępcze środki ochrony skóry i dróg oddechowych przed środkami	Uczeń: - przedstawia zasady postępowania w sytuacji prawdopodobieństwa przeniknięcia	Uczeń: - opisuje kolejność działań w sytuacji wypadku pojazdu z udziałem NSCh i TŚP, - zna tablice oznaczające	Uczeń: - wymienia rodzaje oznaczeń substancji toksycznych i miejsca ich ekspozycji, - uzasadnia	Uczeń: - przygotowuje informacje dotyczące dróg przejazdu pojazdów przewożących
---	--	---	---	--	--

	chemicznymi, - wie, jakie materiały można wykorzystywać, jako zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry.	niebezpiecznych środków chemicznych do budynku mieszkalnego,	materiały niebezpieczne w transporcie,	konieczność przestrzegania bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń,	materiały niebezpieczne w swoim województwie.
--	---	--	--	--	---

3.6. Zagrożenie terroryzmem. Cyberprzemoc	Uczeń: - wie, jak postępować w przypadku podłożenia bomby oraz samochodu pułapki,	Uczeń: - wyjaśnia, jak rozumie pojęcie terroryzmu, - wymienia i omawia środki i metody ataków terrorystycznych,	Uczeń: - wskazuje informacje, jakie należy podać przy zgłaszaniu na policję podejrzenia o podłożeniu ładunku wybuchowego,	Uczeń: - wymienia przykłady skutków użycia środków biologicznych, chemicznych i wybuchowych, - wskazuje sposoby przeciwdziałania panice.	Uczeń: - omawia przyczyny i skutki najbardziej spektakularnych zamachów terrorystycznych, które miały miejsce w XX i XXI wieku.
Dział 4. Pierwsza pomoc					
4.1. Pierwsza pomoc. Triada życia.	Uczeń: - rozumie znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej	Uczeń: - przedstawia schemat wzywania pomocy, - rozumie znaczenie podejmowania działań	Uczeń: - wymienia cele i zadania pierwszej pomocy, - przedstawia zasady	Uczeń: - uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy,	Uczeń: - wyjaśnia konsekwencje nieudzielenia pierwszej pomocy.

	pomocy przez świadka zdarzenia oraz przedstawia jego rolę, - wymienia numery telefonów alarmowych,	z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia oraz przedstawia jego rolę, - wyjaśnia podstawowe zasady postępowania ratownika na miejscu zdarzenia,	zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia, - wykazuje się znajomością schematu prowadzenia rozmowy z dyspozytorem służb ratunkowych, - wymienia stany zagrożenia życia.	- potrafi dokonać oceny miejsca zdarzenia oraz je zabezpieczyć, - demonstruje sposób udrożnienia dróg oddechowych i potrafi wyjaśnić znaczenie tej czynności,	
4.2. Poszkodowany nieprzytomny. Zadławienia	Uczeń: - wymienia objawy utraty przytomności, - potrafi dokonać wstępnej oceny poszkodowanego, - dokonuje oceny funkcji życiowych, - zna schemat postępowania z poszkodowanym nieprzytomnym,	Uczeń: - zna konsekwencje utraty przytomności, - wie, dlaczego nieprzytomnemu poszkodowanemu należy udrożnić drogi oddechowe, - potrafi udzielić pomocy osobie nieprzytomnej,	Uczeń: - wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej, - wie, w jaki sposób zapewnić osobie nieprzytomnej komfort termiczny, - potrafi wykonać ręczny ratunek w przypadku zadławienia u dorosłych i niemowląt.	Uczeń: - wie, w jaki sposób należy zapobiegać skutkom utraty przytomności, - wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci.	Uczeń: - przygotowuje informacje na temat zadań i działania SOR oraz CPR.

4.3. Nagle zatrzymanie krażenia u osoby dorosłej. Zastosowanie AED	Uczeń: - potrafi rozpoznać poszkodowanego, u którego doszło do nagłego zatrzymania krążenia (NZK),	Uczeń: - prawidłowo wykonuje resuscytację krążeniowo oddechową, - omawia algorytm postępowania przy nagłym zatrzymaniu krążenia.	Uczeń: - wyjaśnia pojęcie: <i>nagle zatrzymanie krążenia</i>, wymienia jego oznaki, - potrafi rozpoznać nagłe zatrzymanie krążenia (NZK), - potrafi wykonać resuscytację krążeniowo oddechową	Uczeń: - prawidłowo wykonuje resuscytację krążeniowo oddechową, samodzielnie i we współpracy z drugą - wymienia objawy powrotu krążenia u poszkodowanego.	Uczeń: - przygotowuje plakat zachęcający do nauki resuscytacji krążeniowo oddechowej i obsługi AED.
---	---	--	---	--	--

4.4. Urazy. Apteczka pierwszej pomocy	Uczeń: - wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu, - zna zasady udzielania pierwszej pomocy przy urazach kostno-stawowych - zna wyposażenie apteczki pierwszej pomocy.	Uczeń: - zna zasady udzielania pierwszej pomocy przy urazach kostnych, - wymienia rodzaje złamań, - wymienia sytuacje, w których może dojść do urazów kręgosłupa, - wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej, samochodowej.	Uczeń: - wyjaśnia, w jakich okolicznościach dochodzi najczęściej do urazów kostno-stawowych, - stosuje zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów, - zna sposoby, złagodzenia bólu u poszkodowanego ze złamaniem,	Uczeń: - wie, które urazy stanowią największe zagrożenia dla życia i zdrowia, - wymienia przykłady zapobiegania urazom,	Uczeń: - przygotowuje informacje, w których państwach niezbędnym wyposażeniem pojazdu jest apteczka samochodowa.
4.5. Oparzenia. Postępowanie przeciwwstrząsowe	Uczeń: - wymienia najczęstsze przyczyny oparzeń, - zna stopnie oparzeń,	Uczeń: - wyjaśnia pojęcie: <i>oparzenie</i>, - omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego,	Uczeń: - omawia oparzenia I, II i III stopnia, - udziela pierwszej pomocy przy obrażeniach termicznych, - omawia regułę dziesiątek i dłoni stosowaną do oceny rozległości oparzeń,	Uczeń: - wymienia objawy oparzeń dróg oddechowych, - omawia zasady postępowania przy oparzeniach chemicznych, elektrycznych,	Uczeń: - przygotowuje informacje o opatrunkach hydrożelowych.

4.6. Zatrucia	Uczeń: - omawia przyczyny zatruc oraz wie, w jaki sposób im zapobiegać,	Uczeń: -omawia postępowanie ratownicze w przypadku zatrucia tlenkiem węgla (czadem), lekami lub środkami odurzającymi.	Uczeń: - opisuje zasady bezpieczeństwa w pomieszczeniach skażonych tlenkiem węgla, gazami toksycznymi, -wie, jak postępować wobec osoby, która uległa zatruciu.	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego CO jest nazywany cichym zabójcą.	Uczeń: - przygotowuje plakat dotyczący sposobów zapobiegania zatruciom CO.
4.7. Utonięcia. Wypadki nad wodą	Uczeń: - opisuje sytuacje, w jakich dochodzi do tonięcia,	Uczeń: - wyjaśnia różnicę między podtopieniem a utonięciem,	Uczeń: - omawia czynności pierwszej pomocy po wydobyciu	Uczeń: - wyjaśnia, jak zapobiegać tonięciu i wypadkom w	Uczeń: - przygotowuje plakat dotyczący sposobów zapobiegania
	- wymienia zagrożenia związane z wodą.	-	poszkodowanego z wody.	akwenach wodnych.	utonięciom.
Dział 5. Zdrowie i jego zagrożenia. Edukacja zdrowotna					

5.1. Choroby cywilizacyjne	Uczeń: - zna i wymienia najczęściej występujące choroby cywilizacyjne.	Uczeń: - zna czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych, takich jak: nadciśnienie tętnicze, cukrzyca, zaburzenia gospodarki lipidowej, otyłość.	Uczeń: - zna pojęcie wskaźnika masy ciała (BMI) i potrafi określić, do czego służy, - zna tendencje związane z otyłością wśród dzieci, młodzieży i dorosłych,	Uczeń: - definiuje pojęcie: <i>zespół metaboliczny</i>.	Uczeń: - wymienia powikłania cukrzycy,
5.2. Zdrowie człowieka	Uczeń: - wyjaśnia termin: <i>zdrowie</i>, - wymienia rodzaje zdrowia,	Uczeń: - zna podstawowe sygnały i objawy problemów ze zdrowiem psychicznym (stres fizyczny i emocjonalny).	Uczeń: - definiuje pojęcia: <i>bulimia</i> i <i>anoreksja</i>, - wyjaśnia ich następstwa, - opisuje konstruktywne i niekonstruktywne sposoby radzenia sobie z emocjami, w tym negatywnymi,	Uczeń: - określa, gdzie w okolicy jego miejsca zamieszkania działają instytucje i organizacje świadczące leczenie, pomoc i wsparcie w przypadkach problemów zdrowia psychicznego, w szczególności świadczące usługi dla młodzieży.	Uczeń: - wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych.

5.3. Zasady zdrowego życia	Uczeń: - wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne) oraz zagrażają zdrowiu, - wyjaśnia związki między aktywnością fizyczną, zwyczajami żywieniowymi i dobrostanem emocjonalnym.	Uczeń: - odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może,	Uczeń: - omawia konsekwencje zachowań sprzyjających zdrowiu i zagrażających zdrowiu, - potrafi analizować wartość odżywczą produktów żywnościowych, np. na podstawie informacji o ich składzie	Uczeń: - wyjaśnia zagadnienia związane z właściwym, racjonalnym odżywianiem,	Uczeń: - przygotowuje ulotki dotyczące składu ulubionych produktów.
5.4. Uzależnienia	Uczeń: - zna objawy różnych rodzajów uzależnień behawioralnych, w tym uzależnienie od komputera, internetu, hazardu.	Uczeń: - wie, jakie przekonania dotyczące spożycia alkoholu, palenia tytoniu, stosowania dopalaczy i narkotyków przez młodzież mogą mieć wpływ na podejmowanie ryzykownych zachowań.	Uczeń: - zna wiarygodne źródła dotyczące spożycia alkoholu, palenia tytoniu, brania dopalaczy i narkotyków przez młodzież w Polsce,	Uczeń: - wyjaśnia wpływ substancji psychoaktywnych na sprawność kierowcy,	Uczeń: - przygotowuje dane dotyczące uzależnień dzieci i młodzieży (z ostatniego roku).